

درس: ادبیات

به نام خدا نام و نام خانوادگی:

سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

پایه: دهم

نوبت امتحانی: دی ماه

قلمرو زبان (۷نمره)

۱. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید؟ ۱نمره

الف) باغ زمن صاحب پیرایه شد ب) تنش رعشه‌ی شدیدی گرفت ج) مردنی که چنان غبطه‌ی بزرگ زندگانی شد د) من به تازی به او گفتم که راست می گویی

۲. ابیات و جملات زیر را از نظر نادرستی املايي بررسی کنید سپس صورت صحیح واژگان نادرست را بنویسید؟ ۱نمره

الف) زینهار تا سر هقه باز نکنی ب) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر صیرت زیبا بیار

۳. فعل "افروخته اید" را با حفظ زمان به مضارع اخباری تبدیل کنید؟ ۱نمره

۴. در موارد زیر چه نوع حذفی انجام شده است؟ واژه ی حذف شده را بنویسید؟ ۱نمره

الف) بر آفریده بحر و درختان آدمی خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد

ب) گل آورد سعدی به سوی بوستان به شوخی و فلفل به هندوستان

۵. نقش اجزای مشخص شده را بنویسید؟ گل از شوق تو خندان در بهار است. ۱، ۵، ۱نمره

۶. روابط معنایی واژگان زیر را بنویسید؟ الف عقل و انسان ب) تضاد و مترادف ۵، ۵، ۵نمره

۷. در ابیات زیر نقش ضمیر متصل "ش" چیست؟ ۱نمره

الف) دیدمش خرم و خندان قدح باده به دست ب) گفتمش در عین وصل این نامه ی فریاد چیست

ج) از سوی خانه بیامد خواجه اش د) خداهش در همه حال نگه دارد

قلمرو ادبی ۵نمره

۸. یک بیت از شعر بوی گل و ریحان هابه دلخواه بنویسید؟ ۱نمره

۹. آرایه ی مشترک بیت های زیر را بنویسید؟ انمره

الف) "لیک چنان خیره خاموش ماند کز همه شیرین مغزی، گوش ماند

ب) ما را سر باغ و بوستان نیست هر جا که تویی تفرج آنجاست

۱۰. قافیه و ردیف را در بیت زیر مشخص کنید؟ ۵، ۰ نمره

هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد هم رونق جهان شما نیز بگذرد

۱۱. آرایه ی "سجع" و "حسن تعلیل" در ادبیات و نثر های زیر را مشخص کنید؟ انمره

الف) در آب حیات تن ها بود و در قرآن حیات دل ها بود

ب) درختان را دوست می دارم / که به احترام تو قیام کرده اند

۱۲. ارکان تشبیه را مشخص کنید؟ "از برهنگی و عاجزی به دیوانگان مانده بودیم" انمره

۱۳. کنایه های زیر را معنا کنید؟ الف صورتک به رو نداشتن..... از خجلی سر به گریبان بردن ۱ نمره

قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۴. ابیات و جملات زیر را معنا کنید؟

الف) فروغ رویت اندازی سوی خاک عجایب نقش ها سازی سوی خاک انمره

ب) چون بگشایم ز سر مو، شکن ماه ببیند رخ خود را به من انمره

ج) چون آن در مک ها پیش او نهادم در ما نگریست پنداشت که ما دیوانه ایم ۵، ۰ نمره

د) غبار رهگذرات کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد انمره

و) زیر اینکخو، بهتر هزار بار از نیک رو، ۰

۱۵. منظور از " گهر تابناک" در بیت "قطره باران که در افتد به خاک / زو بدمد بس گهر تابناک" چیست؟ ۵، ۰

نمره

۱۶. منظور از عبارت مشخص شده در بیت "چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا، کلاه از سر کودک عقل

می افتد" ۱,۵ نمره

۱۷. مقصود از عبارت " از حال خویش نگشتن" در عبارت زیر چیست؟ "بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی" ۰,۵ نمره

۱۸. بیت زیر با کدام قسمت از درس "مهر و وفا" ارتباط مفهومی دارد؟ انمره

تا نگردی آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

۱۹. بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی دارد " ما بارگه دادیم، این رفت ستم بر ما / بر قصر ستمکاران گویی چه رسد خذلان" ۰,۵ نمره

الف) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب دولت آشنایان شما نیز بگذرد

ب) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد

"موفقیت شما آرزوی ماست"

دبیر ادبیات فارسی (خانم فاطمه صدیقی)

